

دانشکده مهندسی کامپیوتر

درس معماری کامپیوتر

16-bit RISC CPU

مدرس دکتر کاشی

تاریخ تحویل 1403/04/15

آداب نامه پروژه:

- قبل از شروع پروژه باید گروه های خود را در فرم قرار داده شده وارد کنید. تیم ها حداکثر میتوانند 3 نفر باشند. برای این کار حداکثر تا 15 خرداد فرصت دارید.
- برای زدن بخش های مختلف پروژه میتوانید این بخش ها را بین خود تقسیم کنید و نیازی به اینکه حتما در زدن همه ی بخش ها تمام اعضای تیم مشارکت داشته باشند نیست. اما دقت شود در زمان ارائه پروژه، از هر تمام اعضای تیم در مورد تمامی بخش ها سوال پرسیده می شود.
- این پروژه باید به زبان VHDL زده شود.
- هر بخش از پروژه حتما در یک فایل جداگانه زده شود.
- برای تمامی بخش ها باید تست نوشته شود. دقت کنید که در صورتی که برای بخشی تستی ننوشته باشید و یا آن بخش نتواند به درستی کار کند، نمره ی آن بخش را ازدست خواهید داد.
- برای تست کلی پروژه نیز یک برنامه فرضی در نظر گرفته و آن برنامه را روی CPU نوشته شده خود اجرا کنید.
- در صورت مشاهده تشابه غیرعادی بین دو گروه، نمره کل پروژه برای هر دو گروه صفر در نظر گرفته خواهد شد.
- در صورت وجود هرگونه سوال در مورد پروژه، سعی کنید تا جایی که امکان دارد سوال خود را در گروه بپرسید چرا که شاید سوال شما، سوال دوستان نیز باشد و دوستانتان نیز بتوانند از پاسخ سوال شما بهره ببرند

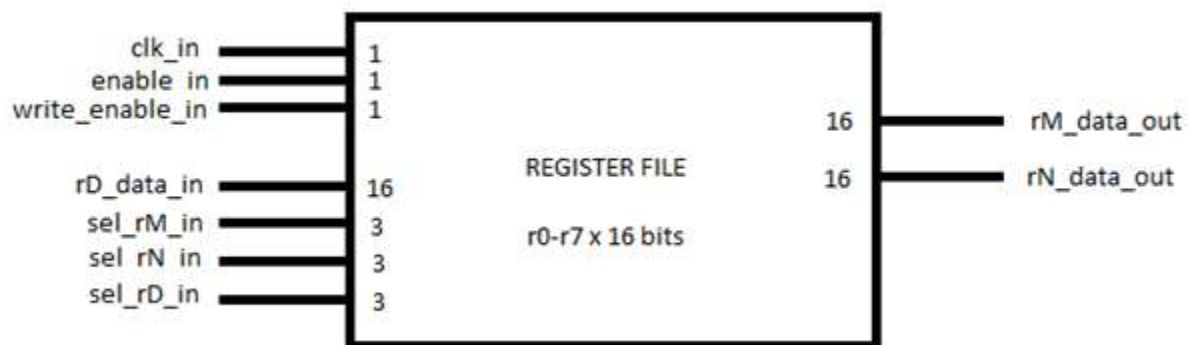
مقدمه:

در این پروژه قرار است یک معماری CPU 16 بیتی بدون Pipeline و 6 مرحله ای کامل را پیاده سازی کنید. این CPU دارای 6 جزء است: یک register file، یک Decoder، یک ALU، یک control unit، یک PC و رم/حافظه.

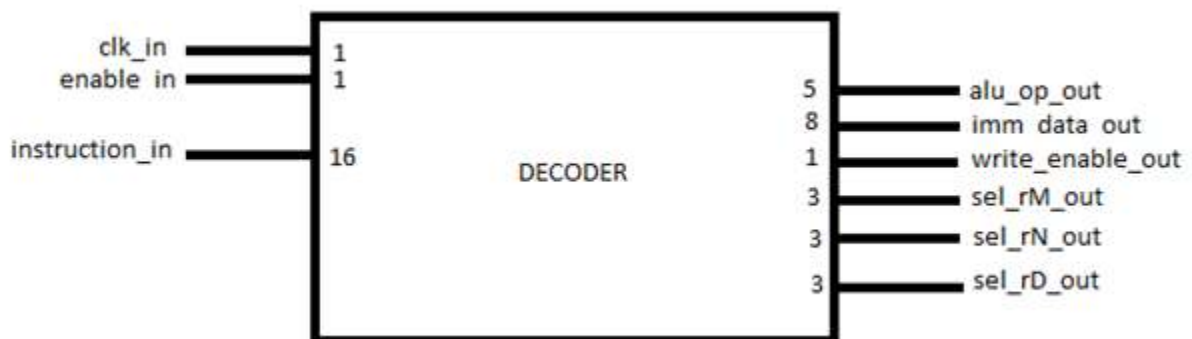
بخش های رم و register file و cpu به صورت آماده در اختیار شما قرار خواهد گرفت و وظیفه شما پیاده سازی سایر قسمت هاست.

در تصاویر زیر میتوانید نمای کلی هرکدام از بخش هارا ببینید.

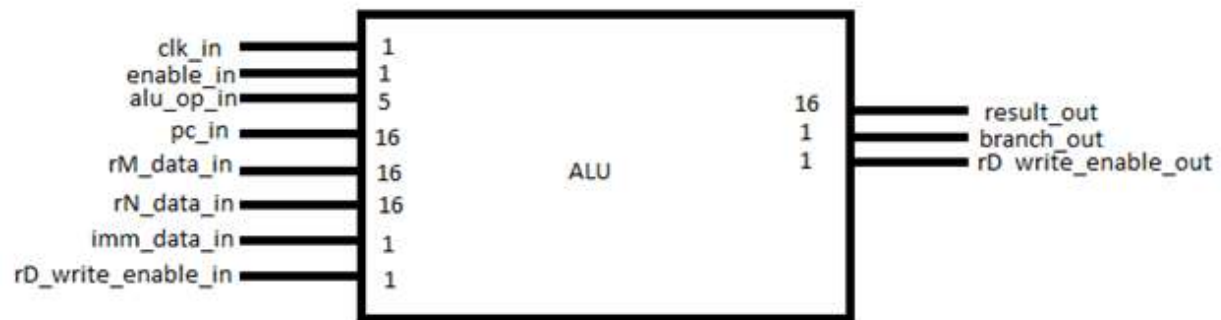
Register file:

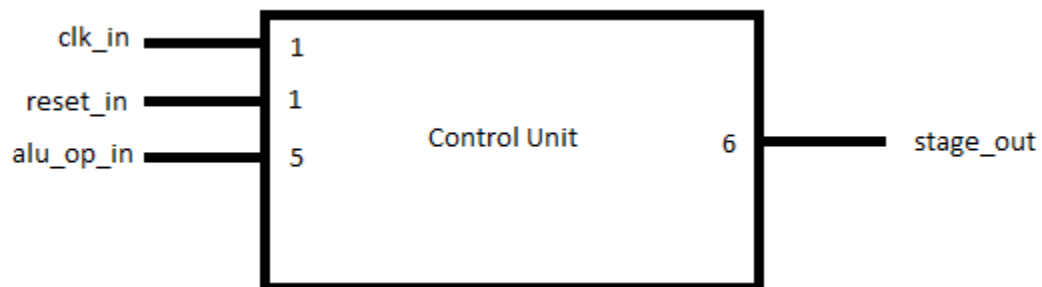
Decoder:

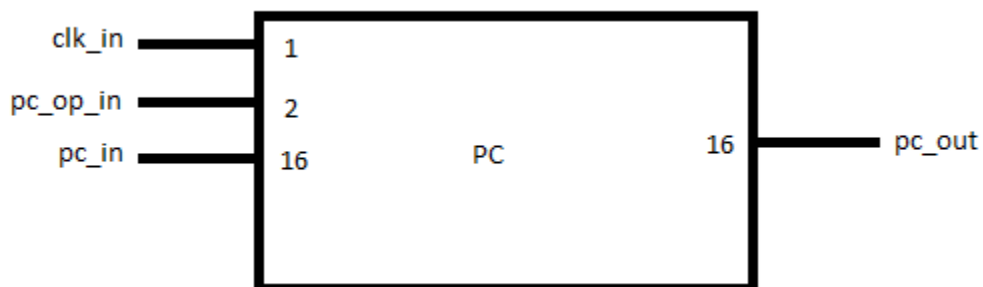
ALU:

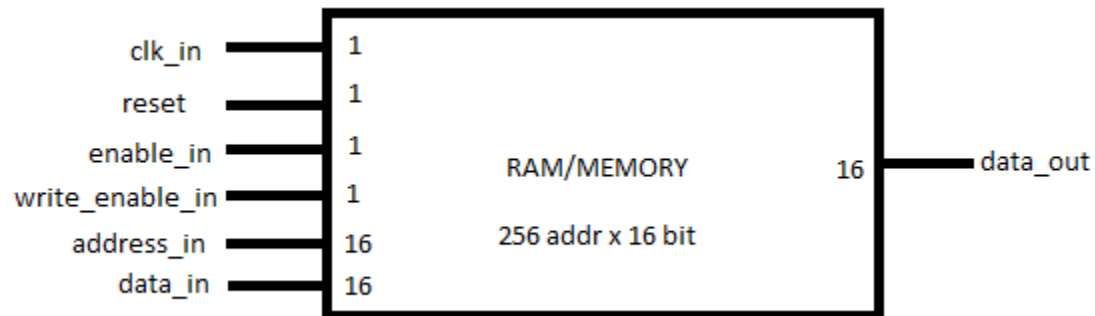
Control unit:

PC:

RAM

بررسی اجمالی:

- Opcode در این CPU برابر 4 بیت است.
- 14 دستور العمل متفاوت باید پیاده سازی شود.
- 8 رجیستر در این CPU وجود دارند.
- معماری شبیه سازی شده 512 بایت دارد.
- کلاک شبیه سازی شده دارای دوره ی 10ns یا 100Mhs است.

Instructions

Terms :

R = register

U = unused

rD = destination register

rM = first operand register

rN = second operand register

c = condition bit

$I(8)/(5)$ = immediate data bits, 8 or 5

• Instruction	Form	Implementation	Condition bit	OPCODE
ADD	RRR	$rD = rM + rN$	c: 1/0 = signed/unsigned	0000
SUB	RRR	$rD = rM - rN$	c: 1/0 = signed/unsigned	0001
NOT	RRU	$rD = \text{not } rN$	c: N/A	0010
AND	RRR	$rD = rM \text{ and } rN$	c: N/A	0011
OR	RRR	$rD = rM \text{ or } rN$	c: N/A	0100
XOR	RRR	$rD = rM \text{ xor } rN$	c: N/A	0101
LSL	RRI(5)	$rD = rM \ll rN$	c: N/A	0110
LSR	RRI(5)	$rD = rM \gg rN$	c: N/A	0111
CMP	RRR	$rD = \text{cmp}(rM, rN)$	c: 1/0 = signed/unsigned	1000
B	UI(8)	$PC = rM \text{ or } 8\text{-bit immediate}$	c: 1/0 = $rM/8\text{-bit immediate}$	1001
BEQ	URR	$PC = rM \text{ conditional on } rN$	c: N/A	1010
IMMEDIATE	RI(8)	$rD = 8\text{-bit immediate}$	c: 1/0 = upper/lower 8-bits	1011
LD	RRU	$rD = \text{memory}(rM)$	c: N/A	1100

• **Instruction Form Implementation Condition bit OPCODE**

ST URR memory(rM) = rN c: N/A 1101

Instruction layout

	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
RRR	C	opcode				rD		rM			rN			U		
RRU	C	opcode				rD		rM			U					
URR	C	opcode				U		rM			rN			U		
RRI(5)	C	opcode				rD		rM			5-bit imm					
RI(8)	C	opcode				rD		8-bit immediate								
UI(8)	C	opcode				U		8-bit immediate								

بررسی جزئی تر component های موجود در پروژه:

PC

در واحد pc قرار است با بررسی pc_op_in که آن را در ورودی دریافت میکنیم در رابطه مقداری که قرار است در شمارنده برنامه load کنیم تصمیم بگیریم. برای هر کدام از حالات باید بانوجه به توضیح داده شده مقدار مناسب را در شمارنده برنامه قرار دهید.

when "00" => -- reset

when "01" => -- increment

when "10" => -- branch

when "11" => -- NOP

Decoder

در این واحد باید مقادیر صحیح مشخص کردن نوع دستور العمل، فعال بودن نوشتن در مموری، ثبات های مربوط به عملوند های دستور العمل، ثبات مربوط به محل ذخیره **result** دستور العمل و در صورت لزوم **immediate data** از روی دستور العمل داده شده استخراج شود. این دستورات باید باتوجه به سیگنال های ورودی این واحد یعنی **enable** و **clk** و مقدار خود دستور العمل گرفته شود.

Control unit

همان طور که از درس معماری کامپیوتر میدانید برای اجرای هر دستور العمل باید مراحل مانندی واکشی دستور العمل، دیکود و ... طی شوند. در این واحد باید به انجام همین کار پردازید و اینکه کدام یک از مراحل را برای اجرای دستور العملی که آدرس آن از **pc** گرفته شده است باید اجرا شود را مشخص کنید. این دستور العمل اگر خوانده شده باشد **opcode** مربوط به آن به عنوان ورودی به این واحد داده خواهد شد تا در واحد **Execute** بتوانید در رابطه با **stage** تصمیم بگیرید؛ از دیگر ورودی های این واحد **reset** (برای **reset** کردن **stage**(مرحله) اجرای دستور العمل) و **clk** است. در نهایت در خروجی باید **stage** و مرحله ای که در آن هستیم قرار داده شود.

```
when "000001" => -- Fetch
when "000010" => -- Decode
when "000100" => -- Reg read
when "001000" => -- Execute
when "010000" => -- Memory
when "100000" => -- Reg write
```

ALU

در نهایت در این واحد نیز باید تمام دستور العمل های گفته شده پیاده سازی کنید. نکات مربوط به **overflow** و اعداد علامت دار و بیت مربوط به شرط را حتما در پیاده سازی خود لحاظ کنید.